

VRÁBLE - Veľké Lehemy 2013

začistená vrstva mazanice uložená v pozdižnej jame pri východnej stene kolového domu

profil so zachyteným priebehom vrstvy mazanice

študenti počas vyberania jednotlivých úsekov objektu

odkrytá časť plochy rozsiahleho sídliskového areálu s pôdorysom dvoch kolových domov

Výsledky výskumu.

Miesto výskumu:
Vráble, okres Nitra

Realizácia výskumu:
Ivan Cheben
Martin Furholt

Rok výskumu: **2013**

Druh výskumu: **výskum pre vedecké a dokumentačné účely**

Druh náleziska:
sídlisko

Datovanie: **kultúra lineárna, želiezovský skupina**

Poloha: **Veľké Lehemy**

Vyhodnotením geofyzikálneho merania v rokoch 2008 a 2009 sa získala pôdorysná dispozícia osady kultúry lineárnej a želiezovskej skupiny. Identifikované boli nielen pôdorysy kolových domov a pozdižných jám, ale zachytený bol aj priebeh ohradenia, v ktorom je možné sledovať šesť prerušení – vchodov. Na ploche sídliska sa uskutočnil jednak podrobnej povrchový zber, ale v roku 2012 sa uskutočnil výskum, ktorým bola preskúmaná časť pôdorysu dvoch kolových domov situovaných v ohradenej časti. V nasledujúcej výskumnej sezóne bola preskúmaná plocha 600 m², na ktorej sa odkryli pôdorysy najmenej dvoch kolových domov a k nim prislúchajúcich dlhých jám. V prípravných fázach výskumu sa uskutočnilo aj overovanie výplní objektov, zachytených geofyzikálnym meraním, vrtní pedologickým vrtákom na presne stanovených miestach. Týmto spôsobom bola okrem štruktúry zásypu stanovená aj hĺbka jednotlivých objektov.

Skúmaná plocha bola rozdelená na tri rovnaké úseky, označené ako sonda 4 až 6. Po začistení plochy sa zachytené jamy rozdelili na úseky, ktoré sa šachovnicovo vyberali. Výplň bola preosievaná a podrobne dokumentovaná. Z každej vrstvy vyberaných úsekov bola odobraná vzorka na preplavenie. V priebehu výskumu boli zachytené situácie podrobne dokumentované a geodeticky zamerané.

Na odkrytej ploche sa na základe zachytenej stratigrafie dajú odlišiť štyri pozdižne jamy – ich priebeh vytváral jeden celok. Medzi pozdižnimi jamami bolo identifikovaných 32 kolových jám, ktoré podľa rozloženia patrili minimálne dvom kolovým domom. V juhovýchodnej časti jamy Be60010 bola zachytená súvislá vrstva zlomkov mazanice, ktorá oddelovala zásyp dvoch časovo odlišných horizontov, resp. stavebných fáz.

REALIZUJEME ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY

(tel.: +421-902-925620)